

## **Predlog radnog plana i razvoja Gradskog muzeja Bečej u periodu od 2017 do 2021. godine**

Gradski muzej je jedan od najistaknutijih institucija, organski deo bečejskog krvotoka, i kao takav predstavlja neopisivo značajnu ulogu u očuvanju kulturnog nasleđa. Pored toga što želim da održim postojeće kvalitetno poslovanje, vidim mnoge mogućnosti za razvoj, čime bi se muzej mogao približiti mnogim ciljnim grupama. Moj cilj je da nadogradim postojeće programe, čime bi upotpunio pružene mogućnosti, što bi dovelo još više posetilaca. Pored toga bih stavio dodatan akcenat na komunikaciju, sa jedne strane, da se građani Bečeja bolje upoznaju sa dešavanjima, sa druge strane, kako bi se bolje afirmisali kao turistička destinacija. Naravno, istraživanje umetničkih dela, njihova obrada, katalogizacija i očuvanje bi i dalje ostao prioritet broj jedan.

### **Razvojni ciljevi i delatnosti:**

#### **1. Izvršenje planova za renoviranje zgrade**

Prvi i najvažniji korak u razvoju funkcionisanja muzeja je osiguranje boljih uslova u radu muzeja. Zato je moj prvi i najvažniji cilj ostvariti planove renoviranja glavne zgrade i skladišta muzeja. Jedini način očuvanja muzejske zgrade na odgovarajući način, koja se sastoji od više od 16000 predmeta, je moguć kroz saniranje zgrade.

Saniranje naravno otvara mogućnosti i za korišćenje podrumskog odnosno potkrovnog prostora. U sledećem koraku bi se potrudio da omogućim formiranje i snabdem multimedijalnu predavačku odnosno konferencijsku salu, koja se planira u potkrovlju.

#### **2. Stalna postavka**

Jedan od osnovnih srednjoročnih i dugoročnih ciljeva je organizovanje jedne stalne postavke u muzeju. Ovo predstavlja jedan ozbiljan i složen projekat, koji bi se odvijao na više nivoa, a mogao bi se najefikasnije ostvariti nakon sanacije zgrade.

Smatram međutim, da bi još pre završnih radova trebali da se skoncentrišemo na pripreme radove, formiranjem plana stalne postavke. Već bi u prvoj fazi uključio svako odeljenje muzeja, kako bi se po njihovim idejama i predlozima formirala tematika, struktura postavke i raspodela izložbenog prostora po odeljenjima. Nakon što bi spremili projektni plan, dok traje projekat renoviranja zgrade, paralelno bi mogli otpočeti delatnost konkurisanja vezano za stalnu postavku i proces pribavljanja materijalnih sredstava.

Hteo bih staviti veliki akcenat da stalna postavka postane dugoročan i konstantno evoluirajući projekat. Osnovni projektni plan bi sadržao korake za formiranje stalne postavke, od stručnog rada, na osnovu čega bi se tematski upotpunila, kroz postupke konzervacije, do pripremanja promotivnog materijala. Nakon što se to završi, nastavili bi sa dodatnim projektima, koji bi sadržali druge, ali uz stalnu postavku vezane, razvojne delatnosti, kao što je na primer primena modernih načina izlaganja ili priprema dodatnog materijala i publikacija. To na primer može biti kreiranje mobilne aplikacije koja se može koristiti primenom QR kodova, ekrani na dodir, koja bi mogla dodatno upotpuniti doživljaj interaktivnim sadržajima, kreiranje informativnih dokumentarnih filmova, koja bi se konstantno prikazivala u izložbenom prostoru, ili čak nabavka metodoloških igračaka u tematici izložbe za dečiji kutak, odnosno mnoga druga metodološka i tehnička rešenja izložbe, koja mogu učiniti kvalitetnijim stalnu postavku.

### **3. Privremene izložbe i saradnja**

I u budućnosti je važno da muzej i u daljem omogući mesto i aktivno istražuje mogućnosti da pruži prostor privremenim izložbama. Pored toga što daje razlog meštanim da više puta godišnje posete muzej, odeljenjima muzeja daje mogućnost za stručnu razmenu iskustava, formiranje stručnih kontakata i produbljivanje međusobne saradnje.

Svakako treba graditi na temeljima već postojećih kontakata sa muzejima u regiji (Muzej Vojvodine, Tan spomen kuća, itd.). Aktivno bih tražio mogućnosti za saradnju sa drugim muzejima i galerijama na regionalnom nivou. Smatram da je izuzetno važno zajedničko delovanje i sa muzejima pobratimljenih gradova, jer pored mogućnosti stručnog usavršavanja ova saradnja može da kulminira i u zajedničkim IPA projektima.

### **4. Manifestacije i radionice**

U mnoge uloge muzeja se može pobrojati i podsticanje na stvaranje, inspiracija i obrazovanje. Zato je važno da i dalje predstavlja ključnu ulogu na opštinskim manifestacijama, kao što je dečija nedelja, Majske igre ili Umetničko takmičenje srednjoškolaca.

Pored toga što učestvujemo na opštinskim manifestacijama, potrudio bih se da organizujem i sopstvene manifestacije, koje se održavaju jednom, mesečno ili na godišnjem nivou, a koji bi upotpunili ono što muzej pruža. Pogotovo, ako se uspešno završi kreiranje multimedijalne konferencijske sale u potkrovlju, to mesto bi bilo idealno da muzej ugosti ili sam organizuje kulturne, umetničke ili obrazovne manifestacije.

Stavio bih akcenat na radionice za decu i mlade, kako je izuzetno važno da kod njih razvijemo kulturu posećivanja muzeja. Uveren sam da su zaposleni u muzeju sposobni da kreiraju sadržajne i interesantne programe iz tema različitih odeljenja muzeja i pored njih bi organizovali radionice i sa uključivanjem predavača van muzeja i volontera, odnosno po mogućnosti i višednevnih logorovanja.



Pored manifestacija odlično sredstvo za podsticaj stvaranja su i umetnički konkursi. U saradnji sa lokalnim preduzetnicima mogli bi da raspisemo foto-, likovne- ili grafičke konkurse, čiji pobednici bi dobili predmete koje bi obezbedili lokalni preduzetnici ili bi mogli dobiti mogućnost učestvovanja na radionicama ili manifestacijama koje organizuje muzej. Ukoliko bude dovoljno učesnika, mogla bi se organizovati i privremena izložba iz ovih radova.

Od izuzetnog značaja za svaki muzej je i program „Noć muzeja“, zato bih se potrudio da, prvenstveno u saradnji sa Spomen kućom Tan, organizujemo bogatu kulturnu manifestaciju.

### **5. Ravnopravnost**

Muzej, kao jedan od najznačajnijih kulturnih institucija našeg grada, mora da bude dostupan svim posetiocima.

U interesu toga moramo spremati, a nakon toga i realizovati plan za ravnopravnu dostupnost, koja bi sadržala adaptacije potrebne zgradi muzeja, npr. rampu za invalidska kolica kod ulaznih stepenica, toalete za one sa specijalnim potrebama, kako bi se omogućilo da bilo koja manifestacija ili izložba bude lako dostupna i invalidskim kolicima ili dečijim kolicima.

Svesno bih se potrudio, da se pored sprskog i mađarskog jezika u pratećim materijalima izložbe, omogućimo ispisivanje i natpise i na stranom jeziku, najmanje na engleskom. To bi omogućilo da i gosti iz inostranstva u potpunosti uživaju u mogućnostima muzeja.

Predložio bih i promenu radnog vremena kada je muzej otvoren, a radi lakšeg pristupa. Muzej sada radi samo radnim danima i pretežno u radnom vremenu, kada najviše potencijalnih posetilaca ili radi ili se nalazi u školi. Na specijalnu molbu može da se traži i u drugim prilikama otvaranje, ali činjenica da to mora da se traži telefonom, već predstavlja jednu psihološku barijeru, pa će mnogi odustati. Zato smatram da je jako važno radno vreme i vikendima, kako bi povećali broj posetilaca.

### **6. Produbljivanje dosadašnje saradnje i izgradnja novih**

Muzej je i do sada saradivao u velikoj meri sa lokalnim obrazovnim i kulturnim institucijama i različitim udruženjima građana. To mora da se nastavi i u budućnosti. Mora da se održi veza sa školama, bibliotekom i drugim institucijama na opštinskom nivou, i kako sam to već gore naveo, mora da se naprave i novi kontakti na institucionalnom nivou i da se izgradi buduća saradnja kako bi se proširila delatnost muzeja i dobili bolji uslovi za učestvovanje na konkursima. Izuzetno je važno da muzej razvije pozitivnu poslovnu saradnju sa drugim institucijama i organizacijama koje se bave turizmom.

## **7. Stručno usavršavanje**

Kako bi svi mogli da daju sve od sebe, zaposlenima muzeja mora da se omogući da se stručno usavršavaju. Pored osnovnih formi za stručno usavršavanje (kao što je posećivanje drugih muzeja i institucija i praćenje stručne literature), smatram važnim, da zaposlene u muzeju pošaljemo na najbolje dostupne seminare i konferencije, kao što su dešavanja koja organizuje Muzejsko društvo Srbije. Potrudio bih se da i sami organizujemo seminare i stručna usavršavanja.

Smatram dodatno, da bi bilo važno zaposlenima u muzeju, da pored usko shvaćenog stručnog posla, imaju mogućnost i da se pripremaju za poslove koje paralelno vrše. Pod ovim smatram, da bi bilo potrebno omogućiti obuke iz muzejske pedagogije i metodologije za one zaposlene, koji će u sledećim godinama učestvovati u programima koja uključuju decu, odnosno voleo bih omogućiti usavršavanje zaposlenih u vezi pisanja projekata, organizacije manifestacija i marketinga za one saradnike koji su zainteresovani, ili u čijem radu bi ove obuke pomogle.

## **8. Razvijanje PR-a i spoljašne komunikacije**

Jedan od pokazatelja uspešnog rada muzeja je broj posetilaca. Organizovanje programa i izložbi u cilju povećanja broja posetilaca, veliku ulogu igra i komunikacija muzeja prema javnosti. Treba da se stavi naglasak na online i offline komunikaciju u pravcu potencijalnih posetilaca.

Veliki procenat posetilaca koristi društvene mreže. Muzej sada raspolaže sa dve Facebook stranice, od kojih jedna ima više od 2000 pratilaca, a novija ima manje od 300. Prvi korak je da se ove dve stranice spoje. Važno je da i dalje intenzivno koristimo ove mogućnosti za komunikaciju sa posetiocima i za promociju organizovanih programa. I za ovu vrstu marketinga postoje strategije i uspešne metode. Zbog toga je zaposlenom koji će biti određen za ove poslove, neophodno omogućiti odgovarajuću obuku, kako bi na najefikasniji način mogao koristiti mogućnosti koju pruža grupa. Pravovremena komunikacija i plaćeni marketing na društvenim mrežama pomaže ljudima da se sete programa muzeja i privlači posetioce.

Drugi važan online prostor muzeja je web-sajt. Hteo bih da stavim akcenat i na ovu stranicu, kako bi nedostajući delovi bili popunjeni zajedno sa slikama o izložbama muzeja. Isto tako kao i kod društvenih mreža, na održavanje i za konstantno punjenje svežim sadržajima moramo naći vremena. Treba sačiniti i englesku verziju zvanične Internet stranice muzeja.

Na kraju, muzej treba registrovati i na važnijim turističkim stranicama, kao što je npr. tripadvisor.com, u cilju da strani turisti koje se nalaze u okolini lakše mogu pronaći muzej.

Sve u svemu, treba da koristimo i dalje i klasične medije, u kojima se moramo truditi da svaki program muzeja bude na odgovarajući način prikazan.

## 9. Konkursi

Brojnost dosad navedenih ciljeva zahteva da muzej aktivno i redovno konkuriše da bi se prikupila potrebna finansijska sredstva, sa velikim naglaskom na projekat sanacije zgrade muzeja. U tom cilju želim da uvedem kulturu proaktivnog konkurisanja sa stalnim praćenjem raspisanih i relevantnih kokursa. To znači da će preliminarni planovi projekata kontinuirano biti pripremani koji će se lako moći uskladiti na bilo koji raspisan konkurs. Kratki rokovi koji često prate konkurse neće smanjiti kvalitet predanih projekata i muzej će u svakom trenutku biti spreman da konkuriše.

Da bismo ostvarili gore navedene ciljeve prvenstveno sa molbama za donacije i konkursima obratićemo se sledećim fondovima i institucijama:

- Fondacija Betlen Gabor
- Fondacija Sekereš Laslo
- Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine
- Ministarstvo kulture i informisanja
- Pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama
- Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice
- IPA Interreg
- Razne ambasade u Srbiji

Naravno ako se bilo kakav konkurs pojavi koji odgovara profilu muzija, muzej će biti spreman da preda odgovarajući plan i projekat.

## 10. Sačuvanje uslova za osnovne muzealne delatnosti

Na kraju želim da naglasim da je pre svega najbitniji cilj da se obezbede i sačuvaju odgovarajući uslovi za osnovne muzejske delatnosti. Većina gore navedenih ciljeva se uglavnom odnosi na promotivne i izložbene delatnosti. Isto toliko su važne, ako ne i toliko vidljive sa spolja, delatnosti istraživanja, akvizicije, evidentiranja, dokumentaristike, konzervacije, odlaganja i restauracije. Razvoj ovih delatnosti mora isto biti dugoročni cilj muzeja. Nakon sanacije zgrade muzeja sledeći logičan korak je, sa pažnjom na potrebe svih odeljenja, obnova i zamena elektronskih i stručno-tehničkih uređaja.

Kao što je gore prikazano moja vizija za Gradski Muzej je da nastavi put, koliko je realno moguće, velikim koracima prema savremenom bečejskom muzeju za dobrobit javnosti.

21.08.2017, Bečej



Akoš Tojzan